



13.5.2024

Lupa poiketa luonnonsuojelulain (9/2023) rauhoitussäännöksistä

ASIA	Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen lupa kerätä, kuljettaa ja pitää hallussa rauhoitettuja sammalia ja putkilokasveja.
HAKIJA	Kirsi Alahuhta biologi 0295 037123 Lapin ELY-keskus kirsi.alahuhta@ely-keskus.fi
VIREILLE	24.4.2024
HAKEMUS	<p>Hakija toteuttaa Soklin ahot -luontotyyppeihin liittyvää selvitystä. Selvitykseen liittyvät maastotyöt tehdään aikavälillä 1.6.-30.9.2024. Selvityksestä saatavien tulosten avulla voidaan selvittää eroavatko Soklin ahot –luontotyypit muualla Suomessa sijaitsevista puuttomista kivennäismaista kasvillisuuden tai maaperän ominaisuuksien suhteen sekä miten ympäristömuuttujat vaikuttavat Soklin ahojen kasvillisuuteen. Hankkeeseen liittyvät kasvillisuus- ja luontotyyppi-inventoinnit tehdään hakemuksen liitteessä osoitetuilla alueilla. Kasvillisuuskartoitukset edellyttävät tarkkaa lajinmäärittystä.</p> <p>Etenkin sammalten osalta tämä vaatii näytteen mikroskopointia. Myös putkilokasvien kohdalla esimerkiksi steriilien yksilöiden lajinmäärittäminen voi vaatia näytteen ottoa.</p> <p>Lajimäärittysten varmistamiseksi ja dokumentoimiseksi Lapin ELY-keskuksen Soklin ahot -selvityksen tekijöille haetaan luonnonsuojelulain 83 § mukaista lupaa kerätä näytteitä rauhoitetuista sammal- ja putkilokasvilajeista hakemuksen liitteen osoittamille alueille. Lupa koskee myös luonnonsuojelulain 78 §:n tiukkaa suojelua edellyttäviä kasvilajeja. Näyte on joissain tapauksissa ainoa tapa varmistaa lajinmäärittäminen ja selvityksessä saatu tieto on tarpeen luontotyyppien suojelua varten. Havainnot hakemuksen kohteena olevista lajeista kirjataan Kotka-järjestelmään määritysten varmistuttua ja näytteet arkistoidaan Oulun kasvimuseoon.</p> <p>Lupaa haetaan ajalle 1.6.2024-30.9.2024 seuraaville Lapin ELY-keskuksen työntekijöille Soklin ahot –selvityksessä työskentelyä varten:</p> <p>Kirsi Alahuhta Merja Lipponen Piippa Wäli</p>

13.5.2024

Riikka Juutinen
Essi Lyytinen
Riika Poutanen (aikavälille 1.6.-12.8.2024)
Noora Pennanen (aikavälille 1.6.-31.8.2024)

Lisäksi lupaa haetaan Lapin ELY-keskuksen ostopalveluna tätä hanketta varten hankkimille ulkopuolisille asiantuntijoille. Näiden henkilöiden nimet ilmoitetaan luvan myöntäjälle heti, kun ne ovat tiedossa.

Lisäksi pyydämme luvan käsittelyä pikaisesti tai toissijaisesti luvan täytäntöönpanoa heti muutoksenhausta huolimatta, jotta voimme hyödyntää koko maastokauden tehokkaasti. Kustakin lajin esiintymästä poimitaan riittävän iso näyte, kuitenkin niin, ettei se vaaranna esiintymän elinvoimaisuutta. Hyvin pienten esiintymien tai yksittäisten kasvien kohdalla näytettä ei kerätä. Valtion suojelualueilla toimimiseen on haettu lupaa Metsähallitukselta. Toiminta ei kohdistu YSA-alueisiin.

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU:

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus myöntää haetun luvan luonnonsuojelualailla rauhoitettujen putkilokasvien ja sammalten keräämiseen ja tilapäiseen hallussapitoon seuraavin ehdoin:

1. Tätä lupaa saavat käyttää vain hakemuksessa nimeltä mainitut henkilöt sekä myöhemmin erikseen nimettävät henkilöt hakemuksen mukaisesti ja ainoastaan Soklin ahot -selvityksen toteuttamiseksi;
2. Lupa on voimassa 30.9.2024 saakka sillä poikkeuksella, että Riika Poutasen osalta se on voimassa 12.8.2024 saakka ja Noora Pennanen osalta 31.8.2024 saakka;
3. Luvan saaja vastaa luvan tiedoksiannosta ja jakelusta luvan saaneille henkilöille sekä siitä, että luvan saaneet työntekijät saavat riittävän opastuksen tutkimusalueilta mahdollisesti löytyvien rauhoitettujen lajien tunnistamiseen etukäteen;
4. Rauhoitettuja lajeja kerätessä lupa tai kopio siitä (sähköinen) on pidettävä mukana ja esitettävä pyydetessä valvontaan oikeutetulle henkilölle;
5. Ensisijaisesti rauhoitetut lajit on pyrittävä tunnistamaan paikan päällä tai käyttämällä esimerkiksi valokuvia apuna;
6. Kerättävät näytemäärät on suhteutettava populaatioiden ja esiintymien kokoon: keruu ei saa vaikuttaa lajin suotuisaan suojelutasoon tai paikallispopulaation elinkelpoisuuteen. Sammalnäytteiden osalta, mikäli kyseessä on aiemmin tuntematon havaintopaikka ja lajia esiintyy paikalla riittävästi, tulee näyte kerätä siten, että saadaan museon pitkäaikaisiin kokoelmiin soveltuva näyte. Mikäli on epävarmaa,

13.5.2024

säilykö esiintymä näytteen keräämisen jälkeen elinvoimaisena, ei näytettä kerätä;

7. Rauhoitettujen kasvilajien näytteet tulee luovuttaa määräyksen jälkeen Oulun yliopiston kasvimuseoon tai Luonnontieteellisen keskusmuseon kasvitieteen yksikköön asianmukaisine näytetietoineen;
8. Toimittaessa valtion suojelualueilla tarvitaan tämän luvan lisäksi alueen haltijan (yleensä Metsähallitus) lupa. Näillä alueilla on noudatettava lisäksi niitä ehtoja, joita toimivaltainen luvanantaja asettaa;
9. Hakijan on toimitettava inventointivuotta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä Lapin ELY-keskukselle selvitys tämän luvan mukaisista toimista. Raportista tulee käydä ilmi mitä lajeja kerättiin, mistä ja kuinka paljon (koordinaatit metrin tarkkuudella). Raportista tulee käydä ilmi museolle toimitettujen näytteiden Kotka-tunnisteet. Raportti voi olla esimerkiksi Excel-muotoinen taulukko Kotka-järjestelmästä tai laji.fi-järjestelmästä.

ELY-keskus voi peruuttaa luvan, mikäli joku luvansaajista laiminlyö luvan ehtojen noudattamista.

Perustelut

Luonnonsuojelulain (9/2023) 69 § mukaisesti koko maassa rauhoitetut putkilokasvit ja sammalet on lueteltu luonnonsuojeluasetuksen (1066/2023) liitteessä 3 ja Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakunnissa rauhoitetut putkilokasvit on lueteltu asetuksen liitteessä 5. Luonnonsuojelulain 78.1 §:n mukaiset, luontodirektiivin liitteessä IV b mainitut kasvilajit on lueteltu luonnonsuojeluasetuksen liitteessä 7.

Luonnonsuojelulain 74 §:n mukaan rauhoitettua kasvia, sen osaa tai siemeniä ei saa poimia, kerätä, leikata irti, ottaa juurineen eikä hävittää. Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää poikkeuksen 74 §:ssä säädetystä kiellosta, jos siitä ei ole haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle. Luonnonsuojelulain 3 § mukaan eliölajin suotuisalla suojelutasolla tarkoitetaan sitä, että laji pystyy pitkällä aikavälillä säilymään elinvoimaisena luontaisissa elinympäristöissään.

Luonnonsuojelulain 83.3 §:n mukaan tiukkaa suojelua edellyttävien eliölajien osalta poikkeamisen edellytyksenä on lisäksi, ettei sille ole muuta tyydyttävää ratkaisua ja että poikkeus on tarpeen:

- 1) luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelemiseksi tai luontotyyppien säilyttämiseksi;
- 2) erityisen merkittävien vahinkojen ehkäisemiseksi, jotka koskevat viljelmiä, karjankasvatusta, metsiä, kalataloutta tai vesistöjä taikka muuta omaisuutta;
- 3) kansanterveyttä tai yleistä turvallisuutta koskevista taikka muista erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien sosiaaliset ja taloudelliset syyt, sekä

13.5.2024

jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle;
4) näiden eliölajien tutkimus- ja koulutus-, uudelleensijoittamis- tai uudelleenistuttamistarkoituksessa taikka näiden tarkoitusten kannalta tarvittavien lisääntymistoimenpiteiden vuoksi, mukaan lukien kasvien keinotekoinen lisääminen.

Lapin maakunnan alueella uhanalaisten ja rauhoitettujen lajien inventoinnit on tehty hyvin puutteellisesti alueen suuren pinta-alan takia. Näin ollen erilaiset inventoinnit Lapin maakunnan alueella täydentävät tietoja maakunnan suojelua vaativasta lajistosta ja inventoitujen alueiden monimuotoisuudesta. Luotettavat lajistotiedot ovat myös välttämättömiä, jotta voidaan arvioida erilaisten hankkeiden ympäristövaikutuksia.

Tehtävä selvitys edellyttää luotettavaa lajinmäärittystä, kun halutaan päästä laadukkaaseen lopputulokseen. Esiintymien sijainnin ja tilan tunteminen on edellytys myös lajien suojelun turvaamiseksi. Näyte otetaan putkilokasvien tunnistamiseksi vain, jos lajinmäärittystä ei voida varmistaa esimerkiksi valokuvaamalla. Sammalista näyte tulee kerätä mikroskopiaa vaativien tuntomerkkien tarkistamista varten sekä näytteiden myöhempää tarkistamista varten.

Tämän luvan mukainen toiminta ei vaaranna rauhoitettujen kasvien suotuisaa suojelutasoa Suomessa, Lapin maakunnassa tai paikallisesti, koska esiintymien elinvoimaisuutta ei saa vaarantaa näytteenotolla eikä näytteitä kasveista, sammalia lukuun ottamatta, kerätä kuin epävarmoissa määrittystilanteissa vain, mikäli ei ole muuta vaihtoehtoista keinoa vastaavan tiedon saamiseksi.

Luvan mukainen toiminta ei vaaranna esiintymien säilymistä myöskään Natura-alueilla, eikä näin ollen ole riskiä sille, että Natura-alueen suojeluperusteisiin aiheutuisi merkittävää heikentymistä. Esiintymien sijainnin ja tilan tunteminen tukee lajien suojelun turvaamista.

Rauhoitettujen kasvien esiintymien sijainnin ja tilan tunteminen on edellytys lajien suojelun turvaamiseksi. Soklin ahot -luontotyyppien erityispiirteiden selvittäminen tukee kyseisten luontotyyppien säilyttämistä ja niiden kasviston suojelua.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 3 §, 69 §, 74 §, 78 §, 83 §
Luonnonsuojeluasetus (1066/2023) 6 §, liitteet 3, 5, 7
Euroopan yhteisön luontodirektiivi (92/43/ETY) 16 artiklan kohta 1
Valtion maksuperustelaki (150/1992) 6 §, 8 §

LISÄTIETOJA PÄÄTÖKSESTÄ

Ylitarkastaja Maija Mäkelä, puh. 0295 037 424

13.5.2024

majja.makela@ely-keskus.fi**MUUTOKSENHAKU**

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Merkintä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla. Asian on esitellyt ylitarkastaja Maija Mäkelä ja ratkaissut vesitalousyksikön päällikkö Arto Seppälä.

JAKELU JA MAKSUT

Maksu	Luonnonsuojelua edistäviin tutkimuksiin ja opetustarkoituksiin myönnettävät poikkeusluvut ovat maksuttomia
Päätös	Hakijalle (sähköpostilla)
Tiedoksi	Ympäristöministeriö (sähköpostilla) Suomen ympäristökeskus (sähköpostilla) Metsähallitus (sähköpostilla) Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri ry (sähköpostilla) kunnat Lapin maakunnan alueella (sähköpostilla)
LIITTEET	Valitusosoitus

Tämä asiakirja LAPELY/2205/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument
LAPELY/2205/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Mäkelä Maija 13.05.2024 09:28

Ratkaisija Seppälä Arto J 13.05.2024 09:35

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitus osoitetaan Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Päätöksen tiedoksisaantiajankohta:

- postitse kirjeellä toimitettu päätös katsotaan tiedoksi saaduksi seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettamisestä, jollei muuta näytetä. Viranomaiselle päätöksen katsotaan tulleen tiedoksi kirjeen saapumispäivänä
- postitse saantitodistusta vastaan toimitetun päätöksen tiedoksisaantipäivän osoittaa saantitodistus
- haastetiedoksiantona toimitetun päätöksen tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksiantotodistus
- vastaanottajalle tai tämän edustajalle henkilökohtaisesti luovutetun päätöksen tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottamisesta laadittu tiedoksiantotodistus
- milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena (3) päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä
- julkisessa kuulutuksessa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan kuulutuksen julkaisemisesta Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen verkkosivuilla.
- yleistiedoksiannossa tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan ilmoituksen julkaisemisesta Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen verkkosivuilla.
- sähköpostitse toimitetun päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä viestin lähettamisestä.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
 - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
 - vaatimusten perustelut
 - mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
 - valittajan nimi ja yhteystiedot
 - jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies myös tämän nimi ja yhteystiedot
 - postiosoite tai mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeuteen.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut valituksen kohteena olevan päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen, jollei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäynti-avustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valittajan antama valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa valitusviranomaiselle. Valituksen voi toimittaa henkilökohtaisesti tai valtuutetun asiamiehen välityksellä. Sen voi omalla vastuulla lähettää myös postitse, lähetin

välityksellä, telekopiona tai sähköpostina. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valitus on toimitettava niin ajoissa, että se on perillä hallinto-oikeudessa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen kello 16.15. Tämä koskee myös sähköisessä asiointipalvelussa, sähköpostitse, postitse tai telekopiona toimitettavaa valitusta. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituksen valitusajassa myös sille henkilölle, joka on määrätty tätä tehtävää laitoksessa hoitamaan, tai laitoksen johtajalle. Tämän on toimitettava valitus viipymättä hallinto-oikeuteen.

Valituksen toimittamisesta telekopiona tai sähköpostina säädetään tarkemmin sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003).

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot

Käyntiosoite: Torikatu 34–40, 90100 Oulu.

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Puhelin: 029 56 42800

Faksi: 029 56 42841

Aukioloaika: arkisin kello 8.00 - 16.15.

Valituksen käsittelystä perittävä maksu

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.